

S.J. Bolton

Offerande

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

Voorwoord

O*fferande* is fictie, geïnspireerd door een Shetlandse legende. Hoewel ik voor de authenticiteit veelvoorkomende Shetlandse achternamen heb gebruikt, is geen van de Shetlandse personages in mijn boek gebaseerd op een werkelijk bestaand of overleden persoon. Het ziekenhuis Franklin Stone is niet The Gilbert Bain en het eiland Tronal, zoals ik het heb beschreven, bestaat niet. Ik heb geen reden om aan te nemen dat de gebeurtenissen in mijn boek ooit op de Shetlandeilanden hebben plaatsgevonden.

‘Er zijn nachten waarop de wolven zwijgen en alleen de maan huilt.’
– George Carlin, *Brain Droppings*, 1997

I

Het lijk kon ik nog aan. Ik werd alleen uit het lood geslagen door de omstandigheden waarin ik het aantrof.

Wij, die ons brood verdienen met de zwakheden van het menselijk lichaam, accepteren een toenemende vertrouwdheid met de dood bijna als onderdeel van onze werkvoorwaarden. Voor de meeste mensen blijft het vertrek van de ziel uit haar aardse woning van botten, spieren, vet en pezen met mysterie omhuld. Voor ons wordt de werking van dood en verval geleidelijk maar genadeloos blootgelegd, te beginnen met de inleidende anatomieles en onze eerste glimp van menselijke vormen onder witte lakens in een vertrek met glimmend medisch staal.

Door de jaren heen moet ik de dood vaker hebben gezien dan ik kan tellen. Ik heb de dood ontleed, de dood geroken, de dood gepord, gewogen en onderzocht, en soms heb ik de dood gehoord (het zachte, fluisterende geluid dat een lijk kan voortbrengen als het vocht verliest). En ik was volkomen gewend geraakt aan de dood. Ik had alleen nooit verwacht dat de dood tevoorschijn zou springen om 'boe!' te roepen.

Tijdens een publunch had iemand mij, in een discussie over hoe realistisch bepaalde detectiveseries waren, ooit gevraagd hoe ik zou reageren als ik een echt levend lijk zou tegenkomen. Ik had precies geweten wat hij ermee bedoelde en hij had zelfs geglimlacht toen de gekke woorden zijn mond verlieten. Ik had hem gezegd dat ik het niet wist. Maar ik had er nu en dan over nagedacht. Wat zou ik doen als een of ander lijk me bij de neus nam? Zou mijn professionele afstandelijkheid meteen in werking treden, mij aansporen om het te onderzoeken op levenstekens, in gedachten aantekeningen te maken over de staat van het lichaam en de omgeving; of zou ik gillend wegrennen?

En toen kwam de dag waarop ik erachter kwam.

Het begon net te regenen toen ik in de kleine graafmachine krom die ik die ochtend had gehoord. De druppels voelden zacht aan, bijna aangenaam, maar een donkere wolk boven mijn hoofd vertelde me dat ik geen licht lentebuitje kon verwachten. Het mocht dan al begin mei zijn, maar zo hoog in het noorden kwamen er nog steeds bijna dagelijks zware stortbuien voor. Ik bedacht dat graven in natte grond gevaarlijk

kon zijn, maar toch startte ik de motor.

Jamie lag op zijn zij, zo'n twintig meter heuvelopwaarts. Twee benen, het rechter achter- en voorbeen, lagen op de grond. Het linkerpaar stak omhoog vanaf zijn lichaam; elke hoof zweefde een voetlengte boven de graszoden. Als hij zou slapen had het komisch geleken, maar dood zag het er grotesk uit. Rond zijn hoofd en zijn anus zoemde een zwerm vliegen. De ontbinding van het lichaam treedt in op het moment van de dood en ik wist dat het rottingsproces al flink op gang was gekomen in Jamie. Onzichtbare bacteriën vraten nu al aan zijn inwendige organen. Vliegen hadden hun eitjes gelegd en over een paar uur zouden de maden uitkomen om zich een weg te banen door Jamies vlees. Tot overmaat van ramp zat er op het dichtstbijzijnde hek een ekster, die van Jamie naar mij keek. Die godvergeten vogel wil zijn ogen, dacht ik. Zijn mooie, zachte, bruine ogen. Ik wist niet zeker of ik het aankon om Jamie zelf te begraven, maar ik kon niet blijven toekijken terwijl eksters en maden mijn beste vriend veranderden in een afhaalmaaltijd.

Ik legde mijn rechterhand op de gashendel en trok hem naar achter om het toerental op te voeren. Ik voelde de hydraulische aandrijving in werking treden en duwde tegen beide stuurstangen. De graafmachine slingerde naar voren en begon te klimmen.

Toen ik het steilere deel van de heuvel bereikte, maakte ik een snelle berekening. Ik zou een groot gat nodig hebben: minstens twee, misschien wel tweeënhalve meter diep. Jamie was een redelijk groot paard van anderhalve meter en lang in de rug. Ik zou op de hellende grond een gat van tweeënhalve meter in het vierkant moeten graven. Dat was een hoop aarde, de omstandigheden waren verre van ideaal en ik was het niet gewend een graafmachine te besturen; na een lesje van twintig minuten op het terrein van het verhuurbedrijf moest ik het alleen zien te redden. Ik verwachtte Duncan over vierentwintig uur thuis. Zou ik toch niet beter op hem kunnen wachten? De ekster zat zelfgenoegzaam op het hekpaaltje en maakte brutaal een zijwaarts sprongetje. Ik beet op mijn tanden en duwde de stuurstangen opnieuw naar voren.

In de wei aan mijn rechterhand werd ik gadegeslagen door Charles en Henry. Ze lieten hun knappe, droevige gezicht over het hek hangen. Er zijn mensen die beweren dat paarden domme beesten zijn. Geloof nooit wat ze zeggen! Deze edele dieren hebben een ziel, en die twee deelden mijn pijn toen ik en de graafmachine omhoogrolden naar Jamie.

Ik stopte op twee meter afstand en sprong op de grond.

Sommige vliegen hadden het fatsoen om zich op een respectvolle afstand terug te trekken, terwijl ik neerknielde naast Jamie en zijn zwarte manen

strelde. Tien jaar geleden, toen hij een jong paard was geweest en ik intern arts bij St.-Mary's, had de liefde van mijn leven – althans, dat dacht ik destijds – mij gedumpt. Met een gebroken hart was ik naar de boerderij van mijn ouders in Wiltshire gereden, waar Jamie in de stal stond. Toen hij mijn auto hoorde, had hij zijn hoofd uit zijn box gestoken. Ik was naar hem toegelopen en had hem zacht over de neus geaaid voordat ik mijn hoofd tegen het zijne liet vallen. Een halfuur later was zijn neus nat geworden van mijn tranen en had hij zich geen centimeter bewogen. Als hij fysiek in staat zou zijn geweest mij in zijn armen te houden, zou hij dat hebben gedaan.

Jamie, mooie Jamie, zo snel als de wind en zo sterk als een tijger. Zijn grote, vriendelijke hart had het ten slotte begeven en het laatste wat ik nog voor hem kon doen, was een verdornd groot gat graven.

Ik klom terug in de graafmachine, bracht de graafarm omhoog en toen de bak omlaag. Toen de bak weer omhoogkwam, was hij half gevuld met aarde. Niet slecht. Ik draaide de cabine rond, dumpte de aarde, draaide terug en voerde dezelfde handeling opnieuw uit. Ditmaal zat de bak vol met compacte, donkerbruine grond. Toen we hier pas kwamen wonen, grapte Duncan dat als zijn nieuwe bedrijfje mislukte, hij altijd nog veenboer kon worden. Ons land wordt ermee bedekt, tot een diepte van één à drie meter, en dat maakte deze klus, zelfs met de graafmachine, tot een heidens karwei.

Ik ging door met graven.

Na een uur hadden de regenwolken hun belofte ingelost, had de ekster het opgegeven en was mijn gat rond de twee meter diep. Ik had de bak neergelaten en schepte naar voren toen ik voelde dat hij achter iets bleef haken. Ik keek omlaag en probeerde rond de graafarm te kijken, wat nog niet meeviel, want er lag inmiddels heel wat modder. Ik bracht de arm iets omhoog en keek opnieuw. Iets daaronder zat in de weg. Ik leegde de bak en verhief de arm hoog in de lucht. Toen klom ik uit de cabine en liep naar de rand van het gat. De graafmachine had een groot voorwerp, gewikkeld in een stof die bruin was geworden door het veen, half uit de grond getrokken. Ik overwoog omlaag te springen voordat ik me realiseerde dat ik erg dicht bij de rand stond geparkeerd en dat er veengrond – zeer drassig inmiddels – over de zijden van het gat kruimelde.

Slecht idee. Ik wilde niet gevangen komen te zitten in een gat in de grond, in de regen, met een minigraafmachine van anderhalve ton die boven op me kon vallen. Ik klom weer in de cabine, reed de graafmachine vijf meter achteruit en keerde terug om nog eens te kijken.

En ik sprong naar beneden.

De dag werd opeens stiller en donkerder. Ik kon de wind niet meer voelen en zelfs de regen leek te zijn afgenomen, veel ervan moest door de wind zijn voortgedreven. Ook hoorde ik niet meer duidelijk het gebeuk van de golven die braken in de nabijgelegen baai, of het motorisch gegons van de nu en dan passerende auto's. Ik zat in een gat in de grond, afgesloten van de wereld, en dat gaf me geen prettig gevoel.

De stof was linnen. Die soepele, ruwe structuur herken je zo. Het linnen had de warme, diepbruine kleur gekregen van de omringende aarde, maar ik kon het weefpatroon zien. Aan de gerafelde randen die met enige regelmaat verschenen, kon ik zien dat het in dertig centimeter brede stroken was geknipt en als een overmaats verband om het voorwerp was gewikkeld. Aan het ene uiteinde oogde de bundel vrij breed, om onmiddellijk te versmallen en vervolgens weer breder te worden. Ik had ongeveer een meter ervan blootgelegd, maar er lag nog meer onder de grond.

Plaats delict, zei een stem in mijn hoofd; een stem die ik niet herkende omdat ik haar nooit eerder had gehoord; raak niets aan, bel de politie.

Doe normaal, zei mijn eigen stem; je gaat niet de politie bellen om een onderzoek in te stellen naar een bundel oude troep of de resten van een hond.

Ik zat gehurkt in een laag modder waarin ik steeds verder wegzakte. Regendruppels liepen van mijn haar in mijn ogen. Ik keek omhoog en zag een dicht opeengepakte grijze wolk boven mijn hoofd. In deze tijd van het jaar ging de zon pas rond tien uur 's avonds onder, maar het leek erop dat we haar die dag niet meer zouden zien. Ik keek weer omlaag. Als het een hond was, moest het een grote zijn.

Ik probeerde niet aan Egyptische mummies te denken, maar wat ik tot dusver had blootgelegd had overduidelijk de vorm van een mens, en iemand had alles heel zorgvuldig ingepakt. Zou iemand zoveel moeite doen voor een bundel met oude troep? Misschien wel voor een geliefde hond. Alleen kon ik er niet de vorm van een hond in herkennen. Ik probeerde mijn vinger tussen de zwachtels te krijgen. Ze wilden niet wijken en ik wist dat ik ze zonder mes niet los kon krijgen. Ik moest eerst terug naar het huis.

Uit het gat klimmen bleek heel wat moeilijker dan erin springen, en ik voelde paniek opkomen toen ik bij mijn derde poging opnieuw naar beneden tuimelde. De gedachte dat ik mijn eigen graf had gegraven, alleen om te ontdekken dat er al iemand in lag, schoot door mijn hoofd als een clou zonder grap. Bij mijn vierde poging wist ik over de rand te komen en ik liep op een drafsje naar beneden, terug naar het huis. Bij de achterdeur besefte ik dat mijn rubberlaarzen onder de natte, zwarte turf

zaten, en ik wist dat ik later die avond geen zin zou hebben om nog de keukenvloer te dweilen. We hebben achter op ons erf een schuurtje staan. Ik ging naar binnen, trok mijn laarzen uit, verving ze door een stel oude gympen, vond een plantenschopje en keerde terug naar het huis.

In de keuken staaarde de telefoon mij aan. Ik keerde het toestel de rug toe en pakte een gekarteld groentemesje uit de messenlade. Toen liep ik terug naar... het graf, zoals ik het in gedachten bleef noemen.

Een kuil, vertelde ik mezelf streng, het is alleen maar een kuil.

Terug in het gat ging ik gehurkt zitten en staaarde voor mijn gevoel lange tijd naar mijn ongebruikelijke vondst. Ik kreeg het vreemde voorgevoel dat ik op het punt stond een pad te betreden waarop niemand zich tot dusver had gewaagd; dat mijn leven, zodra ik de eerste stap nam, compleet zou veranderen en niet noodzakelijkerwijs ten goede. Volgens mij overwoog ik zelfs om eruit te klimmen en de kuil weer op te vullen, een ander graf voor Jamie te graven en nooit aan iemand te vertellen wat ik had gezien. Ik bleef daar gehurkt zitten, peinzend, tot ik zo was verkleumd dat ik me wel moest bewegen. Toen pakte ik het schopje.

De aarde was zacht en ik hoefde niet lang te graven voordat ik nog eens vijftientig centimeter van de bundel had blootgelegd. Ik pakte het breedste gedeelte vast en trok voorzichtig. Met een zacht, slurpend geluid kwam de rest ervan vrij.

Ik reikte naar het uiteinde van de bundel dat ik als eerste had blootgelegd en trok aan het linnen om het lossere te maken. Toen zette ik de punt van het mesje ertussen, hield de bundel stevig vast met mijn linkerhand en trok het mes omhoog.

Ik zag een mensenvoet.

Ik gilte niet. Sterker nog, ik glimlachte. Want toen het linnen wegviel, was mijn eerste gevoel enorme opluchting. Ik had de een of andere paspop opgegraven, want menselijke huid heeft nooit de kleur van de voet waarnaar ik keek. Ik slaakte een diepe zucht van verlichting en begon zelfs te lachen.

Toen stopte ik met lachen.

Want de huid had precies dezelfde kleur als het linnen dat het lichaam had bedekt en de veengrond waarin het had gelegen. Ik raakte de voet aan. Onbeschrijfelijk koud; zonder enige twijfel organisch. Terwijl ik mijn vingers voorzichtig bewoog, voelde ik de botstructuur onder de huid, een eeltplek op de kleine teen en een stuk ruwe huid onder de hiel. Toch echt, alleen verkleurd tot dit warme donkerbruin door de veengrond.

De voet was iets kleiner dan de mijne en de nagels waren gemanicueerd. Ik had een vrouw gevonden. Zo te zien was ze nog jong geweest, in de

twintig of misschien begin dertig. Ze had slanke enkels en op de onderste helft van haar kuiten groeiden korte haartjes. De uiteinden waren stoppelig, alsof ze altijd haar benen had geschoren maar er enige tijd voor haar dood mee was gestopt.

Ik keek omhoog naar de rest van het in linnen gewikkelde lichaam. Boven, waar de borstkas moest zitten, was een grote vlek te zien; min of meer cirkelvormig en zo'n vijfendertig centimeter in doorsnee. Het linnen was daar geheel verkleurd, donkerder geworden, bijna zwart. Dit stuk linnen was ofwel aangetast door iets vreemds in de grond, of het was al besmeurd geweest voordat de vrouw werd begraven.

Ik wilde eigenlijk niet meer zien; ik wist dat ik de politie moest bellen, dat ik het aan hen moest overlaten. Maar om een of andere reden kon ik mezelf er niet van weerhouden het donkere stuk linnen vast te pakken en nog een snee te maken. Vijf centimeter, tien, vijftien. Ik trok het linnen uit elkaar om te zien wat eronder zat.

Zelfs toen gilde ik niet. Ik stond op, met benen die niet meer bij mezelf leken te horen, en deinsde achteruit tot ik tegen de zijkant van de kuil stond. Toen draaide ik me om en sprong alsof mijn leven ervan afhing. Nadat ik eruit was geklauterd, werd ik verrast door de aanblik van het dode paard op een paar meter afstand. Ik was Jamie helemaal vergeten. De ekster niet. Hij zat op Jamies hoofd, furieus pikkend. Hij keek schuldig op en toen, ik zweer het, grijnsde hij naar me. Uit zijn snavel puilde een klompje glanzend weefsel, druipend van het bloed: het oog van Jamie. Op dat moment begon ik te gillen.

Ik zat bij Jamie te wachten. Het regende nog steeds en ik raakte doorweekt, maar dat kon me niet langer schelen. In een van onze schuurtjes had ik een oude groene canvastent gevonden en die had ik over Jamies lichaam gelegd, zodat alleen zijn hoofd eruitstak. Mijn arme oude paard zou vandaag niet begraven worden. Ik aaide hem over zijn prachtige kastanjebruine vacht en draaide mooie vlechten in zijn manen, terwijl ik een stille wake hield bij mijn twee overleden vrienden.

Toen ik de aanblik van Jamie niet langer kon verdragen, hief ik mijn hoofd op en keek uit over de inham met zeewater die de Tresta-baai heette. Baaien, of overstroomde valleien, zijn in dit deel van de wereld een veelvoorkomend landschapskenmerk; tientallen ervan rafelen de kustlijn uiteen als fragiele zijde. De slingerende en gebroken vormen die erdoor ontstaan, vallen onmogelijk accuraat te beschrijven, maar vanaf de heuvel boven ons huis zag ik land, daarna het water van de inham – waar zich een smalle, met zand omrande baai had gevormd – daarna een smalle heu-

velstrook en daarna opnieuw water. Als ik hoog genoeg had gestaan met voldoende zicht, zou het patroon zich hebben voortgezet: stroken die zich afwisselden, land en zee, land en zee, totdat mijn ogen de Atlantische Oceaan bereikten en de rotsen het gevecht uiteindelijk zouden opgeven. Ik bevond me op de Shetlandeilanden, waarschijnlijk het meest afgelegen en minst bekende deel van het Britse eilandenrijk. Gelegen op zo'n 160 kilometer vanaf de uiterste noordoostpunt van Schotland bestaat Shetland uit een groep van rond de honderd eilanden; op vijftien ervan wonen mensen, maar op alle eilanden wonen papegaaiduikers, drieteenmeeuwen, grote jagers en allerlei andere diersoorten.

Sociaal, economisch en historisch gezien zijn het ongebruikelijke eilanden; geografisch gezien grenzen ze aan het bizarre. Toen we voor het eerst op deze plek stonden, sloeg Duncan zijn armen om me heen en fluisterde dat hier, lang geleden, een vreselijke veldslag had gewoed tussen enorme ijsbergen en eeuwenoude granieten rotsen. Shetland – een land van zeegrotten, baaien en door de storm overspoelde kliffen – vormde de nasleep ervan. Destijds sprak het verhaal mij aan, maar ik denk nu dat hij zich heeft vergist: de strijd blijft onverminderd doorgaan. Sterker nog, soms denk ik dat Shetland en zijn bevolking al eeuwen hebben gevochten tegen de wind en de zee... en de strijd verliezen.

Ze deden er twintig minuten over. De witte auto met de opvallende blauwe streep en het Keltische symbool op het voorspatbord reed als eerste ons terrein op. *Dion is Cuidich, beschermen en dienen*, luidde het opschrift. De politieauto werd gevolgd door een groot, zwart voertuig met vierwielaandrijving en een nieuwe, kraakschone, zilveren Mercedes-sportwagen. Twee geüniformeerde agenten stapten uit de politieauto, maar ik keek naar de inzittenden uit de andere auto's toen het groepje naar mij toe kwam.

De bestuurster van de Mercedes zag er veel te petieterig uit om een politievrouw te zijn. Haar haar was erg donker, viel over haar schouders en in lagen rond haar gezicht. Toen ze dichterbij kwam, zag ik dat ze verfijnde, smalle gelaatstrekken en groenbruine ogen had. Haar huid was volkomen gaaf, licht besproet op haar neus en had de kleur van caffè latte. Ze droeg nieuwe, groene Hunter-laarzen, een smetteloze Barbour-jas en een karmozijnrode wollen broek. In haar oren droeg ze gouden knoppen en aan haar rechterhand diverse ringen.

Naast haar leek de man van de wagen met vierwielaandrijving reusachtig, minstens één negentig, misschien nog langer, en breed bij de schouders. Ook hij droeg een Barbour en groene rubberlaarzen, maar de zijne waren versleten, glanzend en zagen eruit alsof ze een jaar of tien oud moesten

zijn. Zijn haar was dik en rossig, en hij had de hoogrode gelaatskleur, met gebroken haarvaatjes, van iemand met een lichte huid die veel tijd in de buitenlucht doorbrengt. Zijn enorme handen waren eeltig. Hij zag eruit als een boer. Ik stond op toen ze naderden en liet een stuk tentdoek over Jamies hoofd vallen. Je kunt zeggen wat je wilt, maar ik vind dat zelfs paarden recht hebben op privacy.

‘Tora Guthrie?’ Hij stopte op twee meter afstand en keek neer op de grote, door doek bedekte vorm aan mijn voeten.

‘Ja,’ zei ik, toen hij weer opkeek naar mij. ‘Ik denk dat u meer geïnteresseerd zult zijn in dat daar.’ Ik wees naar de kuil. De vrouw stond al bij de rand omlaag te staren. Achter haar zag ik nog twee politieauto’s mijn terrein op rijden.

De politieman-boer nam twee grote stappen om bij de rand van mijn kuil te komen. Hij keek erin en wendde zich daarna tot mij.

‘Ik ben rechercheur Andy Dunn van de Schotse politie,’ zei hij. ‘Speciale misdaadeenheid. Dit is brigadier Dana Tulloch. Ze zal u nu naar binnen brengen.’

‘Zo’n halfjaar,’ zei ik, mezelf afvragend wanneer ik zou stoppen met rillen. We zaten in de keuken. Brigadier Tulloch en ik zaten aan onze grenenhouten tafel; in de hoek van de kamer stond een agente. Normaal gesproken is onze keuken het warmste vertrek in het huis, maar zo voelde het vandaag niet. De brigadier had de kraag van haar jas losgeknoopt maar hem niet uitgetrokken. Ik kon het haar niet echt kwalijk nemen, maar haar zo ingepakt te zien gaf mij niet bepaald een warmer gevoel. Ook de agente had haar buitenjas aangehouden, maar ze had tenminste koffie voor ons gezet en de hete mok tussen mijn handen hielp een beetje.

Zonder het te vragen had brigadier Tulloch een zeer kleine laptop in een stopcontact geplugd. Ze had, tussen het afvuren van vragen op mij, in zo’n hoog tempo zitten tikken dat een typekamer in de jaren vijftig ervan onder de indruk zou zijn geraakt.

We zaten al zo’n halfuur binnen. Ik had eerst droge kleren mogen aantrekken. Ze hadden daar zelfs op aangedrongen. Alles wat ik had gedragen, hadden ze van mij afgepakt, in zakken gedaan en naar een van de wachtende auto’s gedragen. Ik had echter niet mogen douchen, en ik was mij zeer bewust van de turfplekken op mijn handen en donkerbruine aarde onder mijn vingernagels. Vanaf mijn zitplaats kon ik het veld niet zien, maar ik had nog een aantal voertuigen het erf op horen rijden.

Ik had de gebeurtenissen van het afgelopen uur al drie keer, in steeds uitpuuttender detail, beschreven. Nu leek de tijd rijp voor een andere vorm

van ondervraging. ‘Ongeveer een halfjaar,’ herhaalde ik. ‘We zijn hier vorig jaar, begin december, komen wonen.’

‘Waarom?’ vroeg ze. Haar zachte, lieflijke oostkustaccent was mij al opgevallen. Ze kwam niet van Shetland.

‘Prachtig natuurschoon en een goede levensstandaard,’ antwoordde ik, mezelf afvragend waarom ik me aan haar ergerde. Ik kon over niets specifiek klagen: ze had zich beleefd getoond, zij het wat afstandelijk; professioneel, zij het wat kil. Ze ging bijzonder economisch om met taal; er kwam geen woord over haar lippen dat niet strikt noodzakelijk was. Ik praatte daarentegen te veel en raakte met de seconde geïrriteerder. Deze kleine, mooie vrouw gaf mij het gevoel dik, slecht gekleed, vies en – bovenal – schuldig te zijn.

‘En het is een van de veiligste plaatsen om te wonen in het Verenigd Koninkrijk,’ voegde ik eraan toe, met een vreugdeloze glimlach. ‘Dat stond tenminste in de personeelsadvertentie.’ Ik leunde over de tafel in haar richting. Ze keek me alleen aan.

‘Ik weet nog dat ik dat een beetje vreemd vond,’ ratelde ik door. ‘Ik bedoel, als je solliciteert naar een nieuwe baan, wat wil je dan graag weten? Betaalt het goed? Hoeveel dagen vakantie krijg ik? Hoe zit het met de werktijden? Misschien zelfs: wat zijn de woonlasten ter plekke en zijn er goede scholen in de buurt? Maar: is het veilig? Hoeveel mensen vragen dat? Ik zou bijna denken dat jullie hier iets willen bewijzen.’

Brigadier Tulloch bezat het soort zelfbeheersing waar ik alleen van kon dromen. Ze verbrak het oogcontact en keek naar haar koffiemok, die ze tot dusver onberoerd had gelaten. Toen tilde ze de mok op en nam voorzichtig een slokje voordat ze hem weer neerzette. Haar lippenstift liet een vage, roze vlek achter. Ik draag nooit lippenstift en zie niet graag lippenstiftvlekken. Ze lijken te persoonlijk om achter te laten als wegwerpartikel; alsof je bij iemand in de zitkamer een tamponwikkelt op het tapijt gooit.

Brigadier Tulloch keek me aan. Ik zag een glinstering in haar ogen die ik niet kon duiden. Ze was ofwel pissig of geamuseerd.

‘Mijn man is scheepsmakelaar,’ zei ik. ‘Hij werkte vroeger bij de Baltic Exchange in Londen. Zo rond het midden van vorig jaar kon hij senior partner worden bij een bedrijf hier. Dat aanbod was te goed om af te slaan.’

‘Nogal een omwenteling voor u. Ver weg van het zuiden van Engeland.’ Ik boog mijn hoofd, erkende de waarheid van haar woorden. Het was ver weg van de glooiende, vruchtbare heuvels van het Engelse graafschap waar ik was opgegroeid; ver weg van de stoffige, lawaaiige straten van Londen

waar Duncan en ik de afgelopen vijf jaar hadden gewoond en gewerkt; ver weg van ouders, broers, vrienden, als je het soort vrienden met vier benen niet meetelde. Ja, het was ver weg van thuis.

‘Voor mij misschien,’ beaamde ik ten slotte. ‘Duncan is een eilander. Hij is opgegroeid op Unst.’

‘Mooi eiland. Is dit huis uw eigendom?’

Ik knikte. Duncan had het huis gevonden en een bod uitgebracht toen hij vorig jaar het eiland had bezocht om de details van zijn nieuwe werk te bespreken. Dankzij een trustfund dat hij vanaf zijn dertigste kon beheren, hadden we niet eens een hypotheek hoeven aanvragen. Ik had onze nieuwe woning voor het eerst gezien toen ze al van ons was en we de verhuiscwagens over de A971 hadden gevolgd. Wat ik zag was een groot, stenen huis, zo’n honderd jaar oud. Grote schuiframen keken uit over de Trestabaai aan de voorkant en de heuvels van Weisdale aan de achterkant. Als de zon scheen (en ik moet toegeven, soms deed ze dat) was het uitzicht overweldigend. We hadden buiten volop land voor onze paarden; en binnen volop ruimte voor ons tweetjes en iedereen die toevallig langs mocht komen.

‘Van wie heeft u de woning gekocht?’

Ik ontwaakte uit mijn dagdroom omdat ik besepte dat de vraag belangrijk was. ‘Dat weet ik eigenlijk niet zo goed,’ gaf ik toe.

Ze zei niets en trok alleen haar wenkbrauwen op. Niet de eerste keer dat ze dat deed. Ik vroeg me af of het een ondervragingstechniek betrof: zeg zelf zo min mogelijk en laat de verdachte erop los kletsen. Op dat moment realiseerde ik me dat ik een verdachte was in een moordzaak; en ook dat je tegelijkertijd angst, woede en geamuseerdheid kunt voelen.

‘Mijn man heeft het afgehandeld,’ zei ik.

Haar wenkbrauwen bleven omhoog staan.

‘Ik moest in Londen mijn arbeidscontract uitdienen,’ voegde ik eraan toe, omdat ik niet wilde dat ze mij aanzag voor zo’n vrouw die alle financiële rompslomp overlaat aan het manvolk; ook al doe ik dat wel. ‘Maar ik weet dat er hier al enige tijd niemand heeft gewoond. Toen we erin trokken, verkeerde het huis in behoorlijk slechte staat.’

Ze liet haar blik door mijn niet-al-te-nette keuken dwalen en keek daarna weer naar mij.

‘En de vorige eigenaren waren een of andere trust. Volgens mij had het iets te maken met de kerk.’ Ik had er maar weinig aandacht aan besteed. Ik was druk aan het werk geweest, totaal niet enthousiast over de verhuizing en in beslag genomen door... dingen. Ik had alleen geknikt bij wat Duncan mij vertelde en getekend wat hij mij vroeg te tekenen.